

Sofia Virta vihr

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Pidä kiinni® -hoitojärjestelmään (3 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Raskaudenaikaisen päihteiden käytön tiedetään olevan suurin ennalta ehkäistävissä oleva vaara, jonka sikiö voi kohdata. Nopea pääsy päihdekuntoutukseen on ensiarvoisen tärkeää. Mitä varhaisemmassa raskauden vaiheessa päihdeongelma tunnistetaan ja mahdollistetaan raskaana olevan henkilön intensiivinen kuntoutus ja tuki, sitä paremmat mahdollisuudet tulevalla lapsella on saada turvallinen ja terve alku elämälle.

Asiantuntijoiden kokemuksen mukaan huolestuttava ilmiö kuitenkin on, että raskaana oleville päihdeongelmallisille henkilöille kuntoutukseen annetaan maksusitoumuksia vasta vauvan synnyttyä — vaikka kaikkein vaikuttavinta olisi päästä kuntoutuksen juuri odotusaikana. Ensikoteihin ohjautuvien perheiden ongelmat ovat moninaistuneet, ja usein hoitoon tullaan vasta vauvan synnyttyä. Olisi äärettömän tärkeää turvata päihdeongelmaisten raskaana olevien riittävän pitkän ja tiiviin erityistason hoitojärjestelmän resurssit. Yhdenkään syntymättömän lapsen ei tulisi joutua altistumaan päihteille, eikä yhdenkään terveen raskauden turvaaminen saa jäädä kiinni resursseista.

Päihdeongelman kanssa kamppailevalle äidille kuntoutus on korjaava toimenpide, mutta syntymättömän vauvan näkökulmasta kyse on ennalta ehkäisevästä terveen kasvun ja kehityksen turvaamisesta. Päihteiden lapsille aiheuttamat vauriot ovat hyvin moninaisia, ja meidän tulisi tehdä kaikkemme, ettei yksikään lapsi joutuisi altistumaan päihteille ennen eikä jälkeen syntymänsä.

Ensi- ja turvakotien liitto on tehnyt odottavien ja synnyttäneiden äitien, vauvojen ja vauvaperheiden kuntoutusta vuodesta 1998 hyvin tuloksin. Kyseinen kuntoutus yhdistää päihdekuntoutuksen, varhaisen vuorovaikutuksen ja vanhemmuuden tuen. Raskaana olevien ympärivuorokautinen, pitkäjänteinen kuntoutus on ollut pitkälti Ensi- ja turvakotien liiton valtakunnallisen Pidä kiinni -hoitojärjestelmän varassa, joka on Suomessa ainoa ja maailmallakin ainutlaatuinen. Kuntoutus turvaa terveitä elämän edellytyksiä syntyvälle lapselle, vähentää huostaanottoja ja antaa vauvoille mahdollisuuden elää omien vanhempien kanssa. Hyvistä tuloksista huolimatta Pidä kiinni -hoitojärjestelmän rahoitus ja toiminnan jatkuvuus on vuosikausia ollut vaarassa.

Kuntoutuksen pysyvän rahoituksen järjestäminen on ensiarvoisen tärkeää ja säästää myös yhteiskunnan varoja, kun huostaanotoilta ja päihdehaitoilta vältytään. Jos vanhempaa ei kuntouteta yhdessä vauvan kanssa, päättyy tilanne usein huostaanottoon. Äidin päihteiden käyttö on yleisin syy pienten lasten huostaanottoihin Suomessa. On tärkeää muistaa, että kyse ei ole vain rahasta, vaan

Talousarvioaloite TAA 376/2023 vp

vauvan koko elämästä. Lapsen etu, tarpeet ja terve kehitys tulee olla kaiken lähtökohta. Päihteille raskausaikana altistuneen ja päihteiden käytön myötä vammautuneen lapsen kohdalla kyse on peruuttamattomista vammoista, joita tulisi ehkäistä kaikin mahdollisin tavoin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 3 000 000 euroa momentille 32.03.63 päihteitä käyttävien raskaana olevien Pidä kiinni® -hoitojärjestelmän turvaamiseen.

Helsingissä 20.10.2023

Sofia Virta vihr